

Diccionari Benissa-Benitatxell

A fi de gestionar la «compra-venda d'immobles i terrenys i la urbanització i la parcel·lació d'aquests», com també de «promoure la construcció d'obres de qualsevol tipus, en especial habitatges, apartaments o vil·les... i tota mena d'immobles», quedava constituïda a Alacant el 21 d'agost de 1970 la Societat Mercantil Anònima VAPF amb seu a Benissa, avinguda del País Valencià, 22, entresol, i un capital social, en aquell moment, de vint milions de pessetes. Darrere les seues sigles no s'amagava cap misteri tècnic ni una llarga frase publicitària. Simplement les inicials de Vicent, Andreu, Pere i Felip, els pares de la iniciativa.

VAPF, SA, havia nascut sota la febre i el somni dels negocis ràpids i dels hiperbeneficis que l'especulació del sòl, com en tantes altres constructors del ram prompte produiria. Aprofitant a tal fi els bons temps del desenvolupisme.

Dues lleis facilitaren la cotització dels seus projectes. D'una banda, la Llei de Centres i Zones d'Interès Turístic Nacional dictada el 1963 per Manuel Fraga. I, de l'altra, la idea traçada el 1970 des del mateix Ministeri i que, amb el beneplàcit dels ajuntaments protagonistes, va prendre el pompós nom de Pla Comarcal de la Costa Blanca. Després, el Pla Parcial de Benitatxell de què ja vam parlar en el número anterior, només acabaria per permetre unes facilitats especuladores ja amb prou embranzida. Un deixar fer que la qualificació de «sòl rústic d'interès turístic» acabava per legitimar.

I així, en el pròleg dels 70, la VAPF, SA, començava la seua babilònica obra amb la superurbanització «Cumbres del Sol», que, abocada a les Morres de Benitatxell des del puig de la Llorença i paralitzada durant una dècada, ara es troba davant la gran cruïlla: concloure el seu projecte i acabar amb un ecosistema clau, segons ecòlegs i científics, o veure retallades les seues ales per poder salvar aquest gran ecosistema valencià.

Segons l'esmentat Pla Parcial, la urbanització podria arribar a roturar i arrasar fins a 25.000 metres quadrats del millor terreny marí. La VAPF, que ja va destrossar la Serra de Calp amb un gran volum de xalets disseminats i

La setmana passada parlàvem del fort impacte que la macro-urbanització «Cumbres del Sol» produirà en les Morres i el Puig de la Llorença. Parlem ara de la constructora, la VAPF. Els noms que han dut la polèmica a la Marina Alta.

Joan Pomares

en sèrie, devastarà en aquest cas, i d'acord amb l'empresa, «només 5.000 metres».

Diners d'ací d'allà

El cent per cent del capital de la VAPF és ara interior o estatal. Però la influència i presència de socis estrangers, fonamentalment alemanys, en la urbanitzadora, fou decisiva a l'hora de la fundació i per als seus negocis. I encara ho és, perquè avui dia un grapat de venedors d'aquesta nacionalitat es preocupen en la república federal o en

Una de les urbanitzacions de xalets disseminats de VAPF, S. A.

(K) (NC)

la Marina Alta d'aconseguir clientela per a la gran cartera immobiliària que ofereix la VAPF.

L'empresa de Benissa treballa pràcticament gràcies al capital dels seus mateixos clients. Aquests, si més no abans, entregaven un 22 per cent del total de l'import de la compra del seu xalet en el moment del contracte. Això fa que les despeses i les futures possibilitats inversores de la VAPF queden quasi cobertes.

Segons fonts que han mantingut una estreta relació amb l'empresa, «VAPF amb les seues obres ha creat molts llocs de treball en la comarca i ha guanyat molts diners, molt milions, però ací, en la nostra terra, no n'ha deixat ni un». Operacions amb bancs alemanys, però també amb entitats holandeses i

suïsses, una gran porció del capital i dels beneficis VAPF han anat arribant a Alemanya ingressats en els comptes del Colner Bank i del BFG —el Banc dels Sindicats alemanys— per passar des d'allí les seues transferències fins al Discountbank de Suïssa. Al compte particular de **Pedro Soliveres**, president de la constructora, i dels seus socis.

Un gran negoci que ha anat creixent amb el constant vent turístic i que va saber remuntar la gran crisi de la VAPF. El tràngol patit el 1973, quan el gran crac internacional del petroli afectà els corrents migratoris de viatgers i visitants, i del qual la urbanització no va poder escapar ni recorrent als seus bons contactes en el MOPU. Crisi que féu que els bancs li tancassen dues pòlisses gens menyspreables: la de 50 milions del Banc de Bilbao i una altra idèntica en el de València. En els mesos en què el puig de la Llorença havia estat comprat i ja no era de ningú sinó de la VAPF.

Els noms del formigó

Construir ha estat la gimnàstica principal de molts homes de Benissa que, potser per això, són ara homes importants. Fins **Josep Tent Berenguer**, reiterat alcalde del PSOE i diputat provincial de la línia oficialista, ha fet els seus petits tempteigs com a agent de la propietat immobiliària. La seua empresa, Ideal Villas, i la seguretat d'un xalet per a llogar o comprar recomanat amb el prestigi de l'Ajuntament, ha oferit treball alhora que ha aconseguit més feina per a algunes empreses auxiliars.

De tota manera és VAPF qui, junt amb **Porsellanes**, controla tota la vida econòmica del poble i de quasi tota la comarca. I en la Marina Alta, qui no depèn de **Porsellanes** —el malnom comercialment famós dels germans Joan i Josep Ivars Bertomeu, també constructors a Pego, Gandia i la Marina Baixa— ha de fer-ho de l'empresa de **Pedro Soliveres** o d'uns quants agents de la construcció molt menors.

Els **Porsellanes**, que han construït la majoria de xalets de la comarca, en els seus bons temps van arribar a moure vora mil homes en el terreny immobiliari, que depenia en el 80 per cent

d'ells. Després s'han vist afectats per una impropiant atomització de tota la seua plantilla en diferents quadrilles, en empreses molt petites i en iniciatives aïllades o conjuntes. Quan no en algun canvi de marca per als mateixos socis.

La resta de gent que, en la comarca o en l'eix Benissa-Teulada-Benitatxell, treballa en una altra cosa a més de fer-ho en el camp, ha d'estar també indirectament

en nòmina dels Prosellanes. Família que per a les seues promocions urbanitzadores necessita d'una important varietat d'indústries auxiliars —de la fusta, de la fusteria metàl·lica, la jardineria i d'altres— i que, mancats també de política, es decidiren a donar suport econòmic a la llista municipal dels independents —tres regidors— o, en el cas de l'altre germà, suport i vot per al PRD.

Però, continuem amb la VAPF. La constructora duu endavant diverses urbanitzacions per a les quals compta amb diverses agències dedicades al control i lloguer dels xalets o apartaments. En el cas concret de «Cumbres del Sol» és Roabit, SL, l'agència administradora. Mentre els habitatges compten amb prou consumidors i parroquians, la zona comercial comença a organitzar-se quasi exclusivament al voltant d'un supermercat i d'un restaurant. Ambdós de la cadena SURE, SA, que, sota el patrocini econòmic de VAPF, SA, exerciran la direcció comercial de la majoria dels complexos urbans realitzats per la societat de Soliveres. Més de sis autoserveis en altres tants punts de Calp, Benissa o Xàbia controlen ja, junt amb la propietat del sòl de la VAPF, el monopoli de l'alimentació.

Aquests són, en qualsevol cas i llevat dels germans **Porsellanes** i d'altres constructors menys importants, els homes de l'especulació immobiliària a les Morres i el puig de la Llorença. I en general, en tota la Marina Alta:

Pere Soliveres Cabrera, director-gerent de la VAPF i president del consell d'administració. Fou empleat del Banc de València a Benissa, com els seus germans. Presta suport econòmic a Alianza Popular però amb molta més discreció que el seu germà **Josep An-**

llibreria - papereria

material oficina

objectes escriptori

jocs

belles arts

dibuix tècnic

distribuïdor per la zona de:

Letraset®

passeig maragall, 84

telèfon 351 54 02

barcelona

Companyia
Flotats

**PER UN SÍ
O PER UN NO**

de Nathalie Sarraute
Versió catalana de Carme Serrallonga
Posada en escena: Simone Benimissa

**EL
DESPERTAR
DE LA
PRIMAVERA**

de Frank Wedekind
Versió catalana de Carme Serrallonga
Direcció: Josep Maria Flotats

infantillatges

de Raymond Gonsse
Versió catalana de Pep Cruz
Direcció: Josep Maria Flotats

Poliorama Teatre

Departament de Cultura

toni, que ha promogut aquest partit a Benissa i que es fa càrrec de les obres de la VAPF. Un tercer, **Joan Soliveres**, dirigeix els establiments de SURE.

La seua participació en l'empresa, fa disset anys —amb 5.600.000 pessetes aportades al capital social constituent— fou idèntica a la de l'altre gran cervell immobiliari, el súbdit alemany **Erich Bethe**, comerciant i veí de Benissa. Bethe va exercir en la primera etapa de l'empresa com a vice-president. Després abandonà la societat per dedicar-se als negocis pel seu compte i fundar, pel que es veu, una gran constructora a Mallorca. Entre ell i **Pere Soliveres** manejaven el 56 per cent de les accions. El 44 per cent restant era propietat, a parts iguals, de **Felip Ribes Ivars** i de **Vicent Tur Cardona**.

Felip Ribes, industrial i també veí de Benissa, féu de primer secretari de la societat abans que ocupàs aquest càrrec **Salvador Ivars Torrent** i abandonà la societat per tal de dedicar-se a exercir en solitari la mateixa activitat.

Amb bona fortuna, doncs, després de la fundació d'Urbeco i amb les seues obres i les construccions a Xàbia i Moraira, és avui dia el qui més diners mou en la comarca després dels Porsellanes i la VAPF.

Vicent Tur, per la seua banda, ha estat el vocal en el consell d'administració de la VAPF. També industrial i resident en el mateix poble, ni el seu paquet d'accions ni el fet de ser cunyat dels Soliveres li ha permès ascendir en els negocis amb la rapidesa i la sort de **Pere Soliveres** o **Felip Ribes**.

Antoni Polo Pérez és l'actual director de la societat. En un principi només mantingué amplis poders per als moviments comercials de la VAPF, però després, arran de l'eixida de Bethe, passa a fer de vice-president. Natural d'Utiel, tingué com a empleats, quan era director del Banc de València a Benissa, els germans **Soliveres**. Seues han estat totes les facultats conferides a **Joan Ramon Crespo Ivars** i a **Emili Beneyto Bernabeu** «per a vendre, permutar i comprar», però també les atorgades a **Wolfgang F. Feger**, doctor en Dret i apoderat a efectes mercantils de la VAPF, SA, en el principat de Liechtenstein. Com a conseller d'administració amb dret de firma que era Feger de l'empresa Spancommerce Establishment, domiciliada a la ciutat de Vaduz.

«Poder especial, tan ampli i suficient com en dret es vulga», fou donat tam-

bé a l'assessoria de Bertomeu Martí, amb domicili al carrer d'Angel Lozano, 13, d'Alacant, perquè pogués exercir «en tot allò que es relacione amb els assumptes tributaris, fiscals i laborals de tot ordre». Martí fou detingut, posat a disposició judicial i empresonat a Fontcalent per un delictes d'estafa en retenir quotes i realitzar impagaments a la Seguretat Social.

Això no obstant, el negoci immobiliari de la VAPF hauria resultat poc rendible si no hagués estat per les seues «Cumbres del Sol». I pel Pla Parcial aprovat per **Miquel Català Devesa**, l'alcalde de Benitatxell.

Falangista, ex-cap local del Movimiento, alcalde durant dues dècades —abans, amb Franco, i ara amb la dreta dura incrustada en AP— fabricant de bosses i manufacturats del vímet, **Miquel Català** es dedica a l'exportació, però, fonamentalment, a la importació de productes homòlegs orientals procedents de la Xina i Taiwan. Molt afavorit pel franquisme, sempre ha presumit de tenir grans amistats entre els polítics i els militars, cosa que féu que durant l'anterior règim aconseguís l'ajuda definitiva per al seu negoci.

En els últims quatre anys el seu Ajuntament ha fet moltes obres. Si més no, ell, en un escrit públic reivindicava per al seu consistori haver tret endavant el modern mercat, la reforma del vell ajuntament, les pistes del polisportiu i les noves aules de l'escola pública. Però aquestes últimes, i potser també les altres obres, podrien haver-se realitzat gràcies més a les partides procedents de la Generalitat que no al mateix pressupost de la Corporació que presideix.

Molt bones relacions amb els petits constructors com ara **José Pascual o Vives** han realitzat la reforma de l'Ajuntament i el nou mercat— cap relació no supera, però, el seu tàndem perfecte amb la VAPF, SA, de Benissa. A ella va vendre el gran puig de la Llorença —«per millorar amb aquells diners el poble»— després d'una subhasta pública en la qual totes les ofertes foren de la societat hispano-alemanya, llevat d'una que, curiosament, no tornà a insistir.

«A Benitatxell —asseguren fonts lligades a l'Ajuntament— s'ha fet molt més a pesar d'ell que gràcies a ell. L'Ajuntament —continuen desvetllant— es troba molt endeutat i a Català l'interessen les obres de la urbanització per omplir les arquitectures municipals amb els diners de les llicències d'obra». □